

Tunturikerho KAVTSI

✓ Sarek 2002

Kavtsin Sarekin vaellus 20.07.-01.08.2002 Marita Maula

Päiväraportti Kavtsin Sarekvaelluksesta kesällä 2002

Aamuyöllä nousin huolestuneena junaan. Millaiseen rupusakkiin tässä olen menossa? Ja vielä Sarekkiin, missä mikään ei ole helppoa. Kemin asemalla porisi trangia ja sain heti kuuman mukan kouraani. Onpa tosi vikkelläkinttuisia naisia, hölmistyin. Ovat varmaan jääneet junasta edellisellä asemalla ja juosseet. Kyöstin tunsin. Muut oli ihan outoja. Tai .. hm.. tämä huilunsoittaja-nainen.

Porukka ja reput sullottiin pikkubussiin ja sitten mentiin. Oman reppuni otin sentään viereeni takapenkille. On edes jotain tuttua ja turvallista. Välillä syötiin naapurimaan sapuskoja ja käytiin tosi vaikuttavassa saamelaismuseossa. Ja taas pompittiin Suorvan kuoppaisella tiellä. Lumihuippujen ilmestyessä tuulilasiin auto täytti melkoinen säpinä ja huokailu. Lopuksi ajettiin patosiltaa mahtavan Akkajauren yli. Niin oltiin jokaisen haasteita kaipaavan vaeltajan unelmapaikassa. Sarekissa.

Retken alku oli minulle surkea. Noustuani autosta helteiseen iltapäivään, iski armoton pääkipu ja huono olo. Ja vielä mitä. Avatessani rinkan alaosan vetoketjun, sieltä suorastaan pursusi jotain vaahtoa. Ajatus ei oikein kulkenut - ja surkea ilmeeni oli sen mukainen. --Se samperin partavaahtopullo oli hajonnut.- Siihen loppui siistinä poikana oleminen hienojen helsinkiläisten seurassa.

Koko vaellusryhmä joutui odottelemaan meikäläisen vuoksi. Viimein sain sapuskat kankaalle, koottua itseni ja hyvänhajuisen reppuni hoipertelemaan liikkeelle. Neljän tunnin ylämäki, lakin lipasta virtaava puro ja raikas tunturien vesi paransivat vähitellen oloni. Ylhäällä jo hymyilin. Siitä tulikin kymmenen päivän kestohymy!

Sokeritopan maisemissa oli ensimmäinen yöleiri. Illalla kyselin retken loppopäivää, mutta muut olivat vaisun vaiteliaita. Ymmärsin syyn moiseen vasta viikon päästä, sunnuntaina. Silloin Hannu järjesti kaipaamani lepopäivän. Sen päivän iltana olin kuin tapettu mato. Nukahdin ruokalusikka kädessä ja paljaat varpaat pussista ulkona. Ne suorastaan höyrysi puoli yötä!

10:nes vaelluspäivä.

Kvikkjokin kivisellä polulla katselin taakseni. Onpa rähjäisen näköistä porukkaa. Varsinainen likainen tusina. Tunsin suurta ylpeyttä saatuani kuulua tuollaiseen ryhmään. Vaikka vähän ylimääräisenäkin. Alun mietteeni olin joutunut hautaamaan syvän häpeän saattamana Rapalanden suurimpaan suohon. Siihen, jonka reunoja loikin kuin aropupu ilman kumisaappaita.

Retken viimeisenä iltana tupisin kehittämisjuttuna mielipiteeni krääseikkö leiripaikoista, Kemin hotellin pöydässä. Siinä samassa, jossa Kösä sai hehtaarin lautasella lusikallisen poronkärjistystä.

Hieno vaellus. Sain rääkätä itseäni tarpeeksi ja tutustua minulle uusiin tunturilatulaisiin. Kyllä vaan Kavtsin porukassa kelpaa vaeltaa toistekin.

Tuumaa; Reijo

su 21.7. RIPSI

Aurinkoinen herätteli,
taaskin oli hieno keli.
Virkistävä retkimuona:
aamuhillat Sluggan luona.

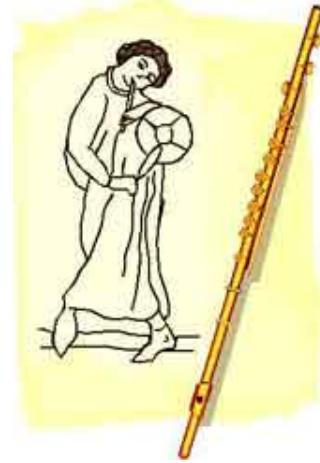
Liukukiveen Varis astui,
puoli naista siinä kastui.
Koskeen koetti tehdä sulun,
kavereille helpon kulun.

Saavutettiin vihdoin silta
kun jo oli melkein ilta.
Leiri pystyyn kukkulalle,
herkkuruokaa nenän alle.

Sitten ei kun ylämäkeen,
jäätiköitä päästiin näkeen.
Maisemia vailla vertaa,
jalat pestiin monta kertaa.

Kivikkoa, pajukkoa,
upottavaa nurmikkoa.
Kintut saivat tekemistä,
luultavasti terveellistä.

Pieni retkineuvottelu,
suunnitelman tarkistelu.
Poro ja sen söpö vasa
kävi meitä vahtimassa.

ma 22.7. PÄLLE

Yö sujui rauhallisesti Guhkesvakkjåhkan reunalla ja aamu koitti kirkkaana sinisellä taivaalla kun aurinko herätti telttakylää paahdollaan. Ähpar jäätikköinen katseli meitä kylmän-rauhallisesti ja tarjosi erinomaista taustaa kuvaajille.

Sillan luo oli yön aikana ilmestynyt telttapari ja vähän ylempänä toinen telta asukkaineen.

Eilalta katosi hiusrinkula ja hän lausui siitä runon:

Maailma ei tähän kaadu,
vaikka rinkula ei maadu,
ellei kulkijan sydän paadu.

Porukka oli innokas lähtemään jo 8.50, vähän ennen suunniteltua aikaa. Muutama pilvi näkyi taivaalla. Suunnatessamme Vuojnesvarasjin loivaa rinnettä kohti katosi polku mutta nousu oli helppo. Iso porotokka näkyi (taas) valkoista lumiläikkää vasten. Huiputimme (1006 m) Vuojnesvarasjin satulasta ilman rinkkoja. Näköala oli suuremmin kaikkiin suuntiin ja virallinen perhekuva kuvattiin. Ripsi soitti hymnin ja tunnelma oli täydellinen. Jatkoimme lounaaseen loivassa alarinteessä Bierikjavren rannalle. Matkalle saimme nauttia muutama hilla ja monta kaunista kukkaa ml. kultarikko ja tunturikatkerö. Moneen otteeseen saatoimme bongata 5...6 jäätikköä samanaikaisesti. Nimitimme kosteata ruohikkoa riisiviljelykseksi ja kuivissa paikoissa ihailimme "luonnonriisiä" viimevuoden lukuisan sopulipolulla ja -kolon suussa. 2001 oli kirjattu parhaaksi sopulivuodeksi pariinkymmeneen vuoteen jo Jokkmokkin museossa.

Ennen järven rantaa pienen laiskan puron ylitys. Rinkat heitettiin ketjussa yli.

12.40 alkoi lounastauko ja sen yhteydessä innokkaimmat Kavtsilaiset kävivät järvestä pesulla. Raikasta! Aurinko paahotti edelleen vaikka ilman lämpötila ei ollutkaan korkea. Vaikka ilma oli ihanteellinen itikoita ei näkynyt koko päivänä oikeastaan ollenkaan.

Jatkoimme rantaa pitkin etelään ja järvellä kuului/näkyi ainakin kalalokki, kaakkuri ja hanhia.

Bielajavratja-järven rannalla näkyi Pielastugan odottavan poromiehiään. Järven jälkeen löytyi (klo 16.45) ihana leirialue Bielajåhkån lähde-lammikoiden vieressä. Tunturikihut paikalla osoittautuivat kodittomiksi eivätkä halunneet lainkaan estää meidän leiriytymistä.

Klo 18.30 hyvän päivällisen jälkeen lähti 10 kavtsilaista huiputtamaan nimetöntä 1132 m huippua Sarvatjåhkån etelärinteessä. Nousua oli 330 m mutta ilmeisesti koko vaelluksen jyrkin ja vaikein vaikka rinkattomina ja upeassa säässä kaikki onnistui hyvin. Jussin GPS näytti jopa 1142 m korkeutta. Saimme ylhäältä hyvän näköalan seuraavan päivän taipaleesta ja Rapadalenin yläjuoksusta, sekä alunperin suunnitellun reitin alueesta melkein Mikkastuganiin asti. Myös vastapäätä olevaa Bielatjåhkån kraatteri-puolikas kiinnitti kaikkien huomion. Helikopterikin ehti tehdä 2 ohi-/alalentoa rakennustarvikkeineen.

Palatessamme leirissä oli kaksi poroa nuuskimassa makupaloja. Uni maistui klo 21 erinomaiselta jokaiselle. Päivä oli ollut pitkä vaikka maasto oli ollut tosi helppo, leiriä oli siirretty vain 12 km, mutta lisäksi oli kaksi yli 1000 m huippua huiputettu.

Pälle

ti 23.7. KÖSÄ

Olimme yöpyneet Pielajåkkån etelärannalla Pielastuganin länsipuolella. Aamulla jo ennen kello kuutta kuului teltoista avattavien vetoketjujen krätkruutskrats-ääniä. Oma asumukseni oli todennäköisesti turvallinen, koska olin siellä viiden vetoketjun loukussa. Yölämpötila oli laskenut 11 asteeseen, mutta aamulla sää lämpeni nopeasti auringonpaisteessa.

Kun väkeä oli kömpinyt ulos teltoistaan ja toivotelleet huomienia toisilleen todettiin, että "Huomenta ja Hyvää huomenta"- toivotusten välillä ei ole mitään eroa. Kello 07.13 havaitsivat Marita ja Esa muutaman sadan metrin päässä karhun, joka onneksemme köpitteli meistä pois päin. Se herätti heti keskustelun, miten pitäisi menetellä kohdattaessa tuo saamelaisen kuovza. Kuolleeksi tekeytyminen on yksi neuvo ja toivottavasti karhu ei osanne mitata valekuolleen pulssia.

Lähdettyämme kello yhdeksän aikoihin liikkeelle nousimme Pielatjåkkån rinteelle pois Rapajåkk'ån laaksosta. Tauolla tapahtuneen paikannuksen yhteydessä totesi Reijo - kivellä istuessaan - "Uskon enemmän karhun läsnäoloon kuin GPS:n näyttämään". Osittain umpeutunutta polkua kulkiessamme pongasimme muun muassa lehtosinilatvan, lehtoukonhatun ja räystäspääskyn.

Polku kiemurteli jyrkässä rinteessä ylös kohti Snavvajaurea ja monesti kengän mitta riitti askeleen pituudeksi. Puuskutus oli vallitseva kulkuääni. Matkalla Marsu havaitsi Kotkan rinteellä, mikä antoi hyvän syyn pysähtyä taas levähtämään ja tähystämään tuota uljasta lintujen kuningasta. Noustuamme tasaiselle pidimme tauon ja varvas/sukka-näyttely oli varsin monipuolinen.

Ruokatauon pidimme Snavvajauren luoteispäässä 977 m:n korkeudessa. Ruoka/uima/kuivatustauko virkisti kummasti joukkoamme ja kello 14.30 jatkoimme matkaamme. Loddepakten kohdalla pysähdyimme ja

piipahdimme sen itäpuolella olevalla 1066 m:n korkuisella huipulla. Sieltä oli upeat näkymät Rapaätton, ent. Rapajåkkn, laaksoon. Lasku alas oli jyrkkä ja erityistä varovaisuutta vaativa. Juuri ennen Jilajåkkn uomaan tuloa kohtasimme pari vastaantulevaa vaeltajaa. Joen ylitettyämme laskeuduimme aina vaan alemmas ja pysähdyimme Skårkistuganin luo, joka kartan mukaan ja käytännössäkin oli låst (suljettu). Kämppä on varmasti sään kestävä, koska se oli pinnoitettu ikkunaluukkuja myöten ruosteepunaiseksi maalatulla pellillä. Se on tutkimuskäytössä ja leiriydyimme sen ympäristöön ja pihapiiriin kello 17.30. Illan kuluessa alkoivat pienet sadekuurot ropistella teltojemme kattoja.

Kulkumatkaa kertyi päivän aikana reilut 10 km.

Käytössäni oli v 1984 painettu kartta Sarek 28 H, mittakaava 1:100 000. Siinä muun muassa jäätiköt näkyvät suurempina ja karttasanat saattavat olla erilaisia kuin uudemmassa ja laajemmassa Sarekin kansallispuiston kartassa.

Kösä

ke 24.7. IRMA

Aamun lämpötila oli +12 astetta.

Aamu valkeni sadekuuroisena.

Lähdimme sadevarusteissa kuuden kilometrin polkukävelyille Rapadalenin laaksossa. Kävelyretki oli erilainen kuin edeltävinä päivinä. Kuljimme rehevässä ja kosteassa tunturilehdossa, jossa matkaa maustivat kukkivien mesiangervojen ja virmajuurien tuoksut. Polkumme kulki kahden kuohuvan kosken yli. Saimme kokea vaativan eräretken tunnelmaa. Miehet auttoivat rinkan kannossa kosken yli. Toiseen koskeen oli kaatunut kaksi koivua ylitysavuksi. Lounastauolla seurasimme pikkulinnun tarmokasta lentelyä, kun se yritti hätistellä maakotkaa kauemmaksi pesäviiriltään. Kun jatkoimme matkaa laaksossa, tapasimme kaksi komeaa hirveä ruokailemassa muutaman metrin päässä. Ne seurasivat meidän liikkumistamme rauhallisesti. Matkaoppaista olimme lukeneet, että Rapadalenin hirvet ovat komeita ja ihmisiä pelkäämättömiä. Poroaidan jälkeen päätimme kiivetä puurajan yläpuolelle vasempaan yläviistoon seuraavaksi yöksi hyttysten saavuttamattomiin. Matkamme pysähtyi Alep vassjågåsın kuohuvaan koskeen, jonka ylitys oli liian vaarallinen. Laskeuduimme alas laaksoon, jonne leiriydyimme. Hannu, Esa ja Kösä kävivät illalla tarkistamassa turvallisen ylityspaikan alhaalla suistossa.

Päivämatkan pituus oli Jussin GPS:n mukaan 8,4 km ja Ilkan GPS:n mukaan 9 km.

Kösä paistoi illalla Renault-konjakilla liekitettyjä lettuja.

päiväkirjaa piti Irma

to 25.7. ESA

Porskutamme edelleen polkua tunturikoivikossa, vaikka mielemme halajavatkin yläpaljakalle. Alep Vassjajågåsın antoi meille muistutuksen siitä, että aina ei voi mennä sieltä mistä haluaisi. Niinpä päätimme jatkaa polkua ainakin Lulep Vassjajågåsın yli ennen paljakkaan nousua. Sää on ollut pilvinen ja sääennuste on luvannut kuurosateita seuraaviksi päiviksi. Edellisen illan leiriytyminen osoittautui järkeväksi. Leiristä lähtenyt tiedusteluryhmämme löysi leirimme läheltä kolme ruotsalaista miestä evästämässä (olihan eväät). He osasivat opastaa meidät ylityspaikalle ja kertoa muitakin ajo-ohjeita.

Aamulla sillanrakennusryhmämme siirtyi purolle virittelemään runkoja ja tekemään köysistä kaiteita. Hetken kuluttua köyttä oli ristissä ja rastissa ja ylitys voi alkaa. Hyvinhän tuo meni kunhan vain vaeltajat ymmärsivät, että köydestä saa tukea vain toiseen suuntaan. Joku tosin taisi huokaista syvään ylityksen jälkeen? Pääjoukon ylitys oli tarkoitus aloittaa yhdeksältä, mutta silloin reipas porukkamme oli jo kokonaisuudessaan puron toisella puolella.

Matkalla Marita sai Ruotsin ilmavoimat kimppuunsa ja ampiaisen pistoksen poskeensa. Onneksi hän ei ole ampiasten pistoille allerginen. Matkalla saimme myös ensimmäistä kertaa nauttia pitkospuista. Vaikka ne olivatkin liukkaat ja niljakkaat, oli niitä mukava huristella soiden yli.

Lulep Vassjajågås ei ollutkaan niin paha kuin Alep Vassjajågås. Saapastelijatkin tosin joutuivat hetkeksi luopumaan jalkineistaan. Vaikka ylityksemme olikin rivakka, niin ripeämmin se näytti sujuvan

ylitsemennon suorittaneelta käeltä. Hillasuoit hidastivat huomattavasti matkantekoamme, mutta toisaalta ne myös siirsivät ruokailua eteenpäin. Käen tapaa myös ampuhaukka kävi tervehtimässä meitä.

Loppupäivästäkin kokeilimme vielä erilaisia ylitysmuotoja. Niistä mainittakoon vaikka juuri ja juuri vaelluskengän varren alapuolelle jäävässä vesirajassa liukkailla kivillä kahlaaminen ja majavan patoa muistuttavaa tunturikoivuhässäkkää pitkin taiteileminen. Ruuan jälkeen saavutimme paikan, josta ajattelimme nousta paljakkaan. Nousu näytti hurjalta, jyrkkä rinne, puskaa ja rakkaa. Koska päivä oli ollut myös sadekuuroja täynnä ja sen johdosta maasto oli liukasta, teimme viisaan päätöksen jatkaa polkua ja ottaa venekyydin Kungsledenille. Sieltä sitten paljakalle ja tuntureita huiputtamaan. Nyt olemme Rapadalenin varressa leirissä, napa täynnä, kampeet (paitsi vaelluskengät) suurin piirtein kuivana ja palavat roskat poltettuina. Nyt on vaelluksen puoliväli ja sehän sopii, koska ensimmäinen iso pönikkä kaasua loppui juuri. Maulat käyvät vielä venesatamassa tiedustelemassa kyytiä ja huomenna katsomme pääsemmekö kapuamaan Nammasj:lle. Tästä päivästä jäi paljon muistoja ja kokemuksia, kuten noin 14 vaellettua kilometriä, tämä tarina, riekon sulka ja Rapadalenin ehdottomasti komein kivi. Nallo 3 vaikenee!

pe 26.7. ILKKA

Aamulla herättyämme kävin postissa ja toimitin muutkin aamutoimet kuten aina vaellus aamuisin. Taisi siinä mennä lisäksi muutama lakkakin vielä tuulen suojaan. Ainakin niitä illalla kovin kerättiin viereiseltä suolta ja taisipa jokunen hilla vielä sinne jäädäkin. Vatsa ei ollut niin runsaasta tarjonnasta erittäin hyvillään ja jouduinkin myöhemmin rajoittamaan niiden syöntiä. Noin 7-aikoihin ulkona oli 16 astetta lämmintä ja pientä sadetta. Puoli yhdeksän aikoihin lähdimme huiputtamaan Nammasj. Maasto oli osittain polkua ja jyrkähköä rinnettä puurajalle asti. Siitä se vain jyrkkeni mutta, ei nyt aivan mahdotonta. Välillä 4-veto päällä ja tunti siinä meni.

Päältä ihailtiin upeita maisemia kuin taideteoksia. Vesistö oli pieninä pirstaleina ja maakannakset eri turkoosin väreissä siellä väleissä kannaksina. Ripsi ilahdutti meitä muita soittamalla huilua. Siellä ylhäällä

ollessamme näimme Hannunkin venerannassa koittamassa puhelimella saada yhteyttä venemieheen. Hän oli lähtenyt sinne odottamaan jospa vene tulisi käymään ja saisi sovittua kuljetuksen ja saikin jätettyä viestin toisten retkeilijöiden avulla. Oli äijältä pudonnut puhelimen nappula korvasta ja ei sen vuoksi ollut kuullut puhelimen hälytysääntä. Takaisin leirissä olimme noin 11.30. Hannulta saimme tiedon että, vene on rannassa noin 15. Söimme ja lähdimme sitten kohti rantaa. Matkaa ei ollut kuin pari kilometriä. Rannassa olimme ajoissa odottelemassa. Pari pientä sadekuuroakin saimme niskaamme muuten ihan hyvä paikka. Vene vain oli niin pieni että, sen piti ajaa kaksi reissua. Maksu taas ei ollut pieni vaan, aika hyvä nimittäin 250 kr/nuppi. Tosin hän heltyi ja vei meidät 3000kr yli. Venematkaa kertyi 7,5-8 km. Yöpymispaikkaan lähdimme nousemaan n. 16.30. Olikin sitten tosi kiipeämistä. Voimat meinasivat kerta kaikkiaan loppua mutta, vihdoinkin noin 20.15 olimme perillä. Paikka oli Rittak. Siinä on jokin tuulen suoja rakennus. Ainakin roskiksesta voisi Suomen puolellakin ottaa mallia. Perillä meitä hitaampia odotti Eilan ja Esan tarjoamat kanneleonit ja kaakao ja sepäs oli mukavaa. Siitä kiitokset heille. Yöpymispaikan korkeus oli n. 800 m. Sitten vielä vähän murkinaa rinnan alle ja nukkumaan. Oli mielestäni reissun kovin päivä ohi.

Kirjurina toimi Ilkka

la 27.7. MARJATTA

Eilisen kiipeämisen ja kovan etsinnän jälkeen löysimme muhkuraisen lepopaikan. Uni ja lepo tekivät tehtävänsä ja heräsin 6.30 virkeänä uusiin seikkailuihin. Ripsi ja Marita olivat nähneet kuunkin yöllisillä reissuillaan. Yö oli kylmä. Illalla satoi vettä mutta, myöhemmin yöllä oli kova tuuli, joka vei pilvet ja kuivatti pari päivää sitten pestyt vaatteeni.

Lähdimme edelleen ylämäkeen ja sade pakotti sonnustautumaan sadeasuun, jonka sisäpuolella kastuu saman verran kuin ulkopuolella sateesta. Onneksi sade ei kestänyt pitkään.

Jätimme Kungsledenin Jäkkejåkätin kohdalla ja pidimme taukoa sillan kahdella puolella; osa tuuletti itseänsä tuulisella puolella ja loput tynnyttelivät tynnellä puolella. Tuuli tuiversi vasemmalta niin, että kevyimmät meinasivat mennä tuulen mukana. Jalkojen alla oli mukavaa tunturinummea.

Seuraava tauko oli pienen puron lähellä. Oli avaruutta ja ilmaa hengittää. Joku taisi löytää lakkojakin, joilla on monta eri nimeä, kuten vaarain, muurain, hilla, lakka, valokki, läntti ja marja. Taas uhkasi sade ja etsimme suojaa kivilouhikosta mutta ei siitä niin suurta myrääkää tullut kuin aluksi näytti.

Sateen mentyä alkoi pitkä, loputtomalta tuntuva suo; lakkoja, pajukkoa ja suonsilmiä. Suossa on se hyvä puoli, että se joustaa jalkojen alla ja polvet eivät rasitu.

Seuraavaksi saimme ruokatauon joen rannalla. Meillä oli ruokana vokkia, jossa oli kiinalaisia vihanneksia, perunaa ja sipulia. Ruoka maistui hyvälle suossa tarpomisen jälkeen. Aurinko ja pilvet leikkittelivät keskenään.

Kello 14.15 jatkoimme matkaa ja osuimme suolle, joka oli keltaisenaan lakkoja. Siispä rinkat pois ja jälkiruualle. Vatsat pullollaan lakkoja jatkoimme seuraavalle tauolle, jossa johtajat tutkivat karttaa. Suota edelleen mutta tauko oli kuivalla maalla. Sateen uhka oli taas mutta ei taaskaan kunnollista veden tuloa. Siispä sadevaatteet päälle ja kohta taas pois.

Suota, louhikkoa ja oja koko matkan, aina leiriin saakka, jonne tulimme noin 18.30. Leirimme on Kaskakårsåjakatjoen lähellä. Tuossa yläpuolella on 1800 metriä korkea Pärektåkka.

Marita ja Hannu pitivät palaveria ja tarjosivat pettuleipää mustaherukkahillon kanssa. HYVÄÄ!!! Huomenna on mahdollisuus huiputtaa edellä mainittu Pärektåkka tai kauempana oleva Pätetåkka (2000 m).

Nyt kello on 21.15, on syöty korppukiisseliä, näkkileipää ym. Nilkka oireili loppumatkalla kovasti, joten en lähde huomenna huipuille vaan vietän luppopäivän täällä alhaalla. Oikeastaan tunturit ovat kauniimpaa täältä alhaalta katsottuina..... KIITOS KAIKILLE HYVÄSTÄ RETKIPÄIVÄSTÄ ja ERÄMAALLE LAKOISTA!!!!

MARJATTA

su 28.7. MARITA

Aamulla kurkistus teltan oviaukosta. Näkyi tasaisen harmaa taivas missä pilvien alareuna oli korkeimpien tunturihuippujen alapuolella., Oli tyyntä, joten suuria muutoksia pilviverhoon ei ollut lähiaikoina tiedossa. Lämpötila oli noin 10 c^o. Päivä oli "luppopäivä" jolle oli suunniteltu tunturien huiputtamista. Vapaapäiväksi on tarjottu ohjelmapakettia mikä sisälsi useimpia vaihtoehtoja. Innokkaimmat saivat lähteä tavoittamaan Pärtetjåkkån 2005 m:stä huippua. Toinen huiputusryhmä lähtisi tavoittelemaan noin 5 km päässä olevaa Boarekjåhkkå 1805 m:n korkuista huippua. Leiriinkin sai tietysti myös jäädä vapaapäivän viettoon.

Säästä huolimatta päätettiin lähteä huiputusryityksiin. Toiselle huiputusreissulle lähtivät Esan johdolla 9.00 Irma, Palle, Ripsi, ja Vainion pariskunta. Marjatta jäi leiriin pitämään karhuja loitolla ja hautomaan

nilkkaansa purossa.

8.30 lähti Pärtetjåkkå-huipun joukkue - Eila, Hannu, Jussi, Kösä, Reijo ja Marsu - kävelemään ensin etelään kohti Päreks saamelaiskylää. Sieltä tavoitimme pohjoiseen johtavan polun. Jonkun matkaa kuljettuamme näimme vanhahkon miehen istumassa telttansa vieressä kivellä karttaa tutkimassa. Tervehdysten jälkeen selvisi että hänkin oli lähdössä samalle huipulle. Kutsuimme hänet liittymään seuraamme mutta hän kieltäytyi kohteliaasti, sanoen tutkivansa karttaa vielä hetken. Lähdimme jatkamaan matkaa todeten, että herra oli ilmeisesti hakemassa hiljaisuutta ja rauhaa.

Alkumatka oli helppoa nousua polkua ja sitten nummimaista maastoa pitkin. Ensimmäisellä tauolla huomasimme, että tapaamamme vaeltaja oli lähtenyt pian jälkeemme ja tuli juttelemaan meille. Jatkaessamme matkaamme hän jäi vielä tuolle.

Maasto alkoi melko pian muuttua kiviseksi. Kivet olivat pieniä ja hyvin toisissaan kiinni, joten kulkeminen oli helppoa. Reilun parin tunnin nousun jälkeen päätimme pitää lounastauon ennen kovempia nousuja. Vaeltajatuttumme oli vähän aikaisemmin ilmaantunut taas lähellemme. Yhdyimme hänet mukaamme ja kutsuimme mukaan lounastauolle. Hän liittyi seuraamme ja joimme yhteiset kahvit. Lopun päivää hän kulkikin matkassamme.

Pilvien alareuna oli edelleen noin 1400 m korkeudella. Päätimme silti jatkaa nousuamme ja katsella kuinka eteneminen sujui. Otimme välitavoitteeksi Pärtetjåkkå Observatorion, joka oli 1830 m korkeudessa.

Seuralaisemme oli melko iäkäs. Selvisi, että hän täyttää 70 v elokuun loppupuolella.

Miehelle vauhtimme osoittautui reippaaksi, että jossakin vaiheessa tarjouduimme kantamaan hänen rinkkansa. Ilman kantamuksia hänen nousunsa sujuikin hyvin.

Jussi pääsi kokeilemaan GPS-laitteensa tarkkuutta. Asetimme Observatorion arvot koneeseen ja kuljimme viimeiset 100:t metrit kuullen tarkan ilmoituksen montako matka- ja nousumetriä oli jäljellä. Viimeinen 50 metrin nousu oli hankala, sillä kivet olivat yhtäkkiä tosi liukkaat. Niillä oli runsaammin erilaista jäkälää.

Kiviaines oli mahdollottoman mielenkiintoinen. Oli monenväristä ainesta joka oli kerrostunut ja poimuttunut eri tavoin. Kaipasimme geologia tulkitsemaan kivien tarinaa.

Observatorio löytyi vaivatta. Rakennus oli samanlainen kuin muut Sarekissa nähdyt eli punaiseksi maalattua peltiä. Pihalla oli useita sääntutkimuslaitetta ilmeisesti vuosisadan alkupuolelta. Olsimme taas tarvinneet asiantuntijaa kertomaan osittain rikkoutuneiden rakennelmien käytöstä.

Viimeinen nousuosuus huipulle oli helppo sillä kivet eivät olleet enää liukkaat ja osalla aluetta oli laakean tasaista kallioseinämää. Jaloissa hieman tuntui, että olemme korkeassa ilmanalassa. Huipulla näkyvyyttä oli vain noin 50 metriä. Tuuli oli onneksi vain kohtalainen. Oli mukava valokuvata ja etsiskellä muistokiviä. (kivien keruusta ei taida olla kansallis-puistossa luvallista). Huipulla ehdimme nähdä pienen vilauksen jäätiköstä pilviverhon pienestä raosta. Muuten opaskirjojen lupaamat hulpeat maisemat jäivät vain mielikuvituksen varaan.

Paluu alas tunturista sujui ripeästi ja turvallisesti melkein samaa reittiä kuin olimme tulleet. Välillä keittelimme lämmintä juotavaa ja pidimme pidemmän tauon. Vaelluskumppanimme osoitti taitonsa kulkijana tullen niin joustavin askelin alas, että muilla oli tekemistä pysyä vauhdissa mukana. Hän kertoi kulkeneensa jo 40 vuotta Pohjoismaiden tuntureissa.

Veteraanivaeltajan teltan luona kättelimme häntä ja kiittelimme lämpimästi mukavasta päiväseurasta.

Omaan leiriin tullessamme oli Marjatta vastassa tarjoten herkullisia kanelisokeri pullia ja teetä. Pitkän päivän päätteeksi Marjatan leipomat kakkarat maistuivat herkullisilta. Esa raportoi samalla, että hänenkin porukka oli päässyt onnellisesti huipulle eivätkä hekään saaneet nauttia maisemista pilviverhon tähden. Pieniä poven nirhaumia lukuun ottamatta heidän retkensä oli sujunut mukavasti.

Iltasapuska ja uni maittoivat 12 tuntisen "luppopäivän" jälkeen. Päivän vaellusmatkaa tuli Pärtetjåkkå porukalle noin 30 km ja toiselle ryhmälle noin 20 km.

Marita

ma 29.7. EILA

Yöllä nouskin tuima tuuli,
tyynen illan tyrehytti,
telttakeppejä kolisti.

Puuskutteli puhureita (13 m/s ?)
puskajusseja pelotti.
Mutta aamun valjetessa

aurinkoinen heloitteli
merimiessarkana sarasti,
sadepilvet suivaannutti.

Luppoaamu vietettiin,
lähön hetkeä lykättiin.
Jotkut jolkkas Lapin kylään
Pårek-cityhyn sujahti,
sinisilmän Kurtin luokse,
kopterin tuoman emännän.

Toiset tonkiit reppujansa,
kantolaitteita kuivasi
vaihtoi ruokatarpeitansa
suossa peppua uitteli,
huilunsoiton helliessä.

Virkkoi sitten nuorimmainen,
nopsajalka naurahteli:
"Makuuhaavat makoilusta,
luppoajasta liiasta
pian kankkuun tuleneepi
ellei matkaa jatkettane
polkusuille poikettane."

Lähti kohta kulkukansa,
yhtäjalkana yheltä.
Kolkutteli kivikoita,
polkua pitkin puhisi.
Kautta laajan lampiryppään
jokimäärän jonkinmoisen.
Joissa urhot uljahimmat
siskot siististi saatteli,
kolmiopuille pelasti.

Sattui monta lakkamaata,
hillahetteitä hurjasti.
Katos kansa kontallensa,
pyrstöt pyöreenä pyllisti,
vaivoin vastaantulijoille
hejsaninsa heläytti.
Kun oli kuljettu jonkin verran,
vähän enempi ehitty,
lunnuntietä (GPS) kuuven päälle,
yheksän kilsaa yletty,
pantiin teltat tolpillensa
kankaat kaarelle kahlittiin,
ihan kelpo nummimailla
Sarekin puiston rajoilla.

Virkkoi tyttö valkotukka,
Näin tuumiit, tuot turisi:
" Viel on lettu lentämätä,
räiskäle räjähtämätä,
taikinata tallellansa
kylliksi kyytipaloja.
Jos ois tulen taitajata,
liekin lämpöä likellä.
Jo mie letut paistelin,
parhaat pannuille pistäisin."

Löytyi tulen tekijöitä,
lietsojoita liekinvarren,
syöjiä sitä enempi.
Niinpä alkoi lettukestit,
kelpo kekkerit tuliki.
Taikinoita kahet laadut,
kolmannet kokinpanemat.

Konsa ilta kylmeneikse,

paleleikseki vähäsen (+ 9 C^o),
parannettiin liekitystä,
paistettiin pikkupaloja,
etanoita enemmän,
vähempi vahtokarkkeja,
vasituilla varsipihdeil'
pitimillä parhaimmilla.

Ruotsin aikaan mentiin maata,
telttakammeihin kömmittiin
savusilmät sikkarassa,
lettumahatki mutkalla,
noilla raukoilla rajoilla
Sarekin seuduilla somilla.

Kirjurina Eila

ti 30.7 MAIJA

Telttapaikalla oli paljon matalia katajia sekä lähistöllä koivuja ja kuusia.

6.30 oli +10 astetta lämmintä, kirkas aurinkoinen aamu. Lähtö oli kello 9 ja noin 300m:n päässä kansallispuisto jäi taakse. Suunta etelään polkua pitkin ja 9.30 pidettiin hillatauko. Kaikki halukkaat saivat syödä mättäiltä vatsansa täyteen hilloja.

Varsinainen tauko pidettiin Stuordahta-järven rannassa rantakivillä. Kaatuneita kuusia ja paljon kypsiä mustikoita ja taas vatsaa hellittiin.

Jatkettiin kivikkoista polkua järven rantaa länteen. Stuordahta-järven länsipäässä puronsuulla pidettiin tauko. Oli kaunis tunturinäkymä itä-kaakko puolelle järveä.

kello 12.10 olimme Kungsleden-risteyksessä. Sekametsää ja suota. Monta muutakin vaeltajaa polulla. 12.30-14.00 ruokatauko purolla. Edelleen taivas on pilvetön ja ilma on lämmin. Saimme kuunnella Ripsin kaunista huilunsoittoa lounastauolla. Polku kivistä ja kulunutta.

Tuttu Pappa 70 vuotta Juhlavaelluksellansa. Hän oli hyvin puhelias ja iloinen tavatessansa meidät jälleen.

Iltapäivällä ohitimme Tenen-kiven. Ympärillä myrskyn kaatamia kuusia lähes koko päivän tämän tästä.

Kävely alamäkeä kivikkoista polkua viimeiset kilometrit Kvikkjokkiin.

Rapun pielessä oli puntari. Sai punnita rinkansa vaelluksen päätteeksi.

Majoittuminen Vandrarhemiin n.4 hengen huoneisiin, kauniilla paikalla kosken rannalla. Ruokailu ja sauna. Jälkiruokakahvit ravintolassa, josta upea näkymä koskeen.

Vaellus oli onnistuneesti takana ja hyvillä mielin mentiin nukkumaan.

Maija

ke, to 31/7 - 1/8 JUSSI

Sitä herättiin sateisen märkään aamuun Kvikkjokin Fjällstation'illa, mutta eihän se meitä enää haitannut. Edellisenä aamuna oli kuivin teltoin päästy maastosta lähtemään ja kaiken kaikkiaan Sarek oli tarjonnut meille ihan kelvolliset vaellussäät.

Tulomatkalta tuttu kuljettajamme Sir Piippu oli saapunut hieman etuajassa. Kimpsut kerättiin ja huoneet

siivottiin ja bussissa jo istuttiin, niin eikös sieltä ilmestykin Kurt. Pärtetjåkkån huiputuksella kanssamme ystäväystynyt 70-vuotias metsänhoitaja tuli vielä kerran hyvästelemään Erityisesti Maritan maine oli levinnyt jo laajalle, hän kun nyt vain miestä vähän oli 2005 metrin mäessä auttanut kantamalla tämän pikkurinkan.

Matkaan lähdettiin, sade jatkui, mutta olo oli sunnuntainen - niin kuin vaelluksen muinakin päivinä oli ollut. Viikonpäivät olivat unohtuneet.

Haaparannassa mentiin ruokakauppaan. Siinä kuivamuonat hyllyiltä hupenivat.

Ryhmän "terveysruoka"-intoilija ei Kemissäkään lähtenyt muiden mukana syömään ja retken kokemuksia kertailemaan, vaan jäi asemalle vartioimaan rinkkoja, mikä komea rivistö herättikin ansaitsemaansa huomiota.

Meille uusi mukava tuttavuus Kavtsin ulkopuolelta, mestarisvaeltaja Reijo hyvästeltiin päivävaunuun Ylivieskaan vietäväksi. Ja Ripsi, retken taukoajoilla niin kauniisti huilua puhaltanut Ripsi, halailtiin Lieksan vaskiviikolle ja sieltä edelleen heti Kuhmoon melontoihin autollaan ajamaan.

Junassa tietenkin mietiskeltiin jo uusia retkiä, Kösän kaamosvaellusta nyt ainakin.

Aamu oli sitten torstai, kun hiostavaan Helsinkiin saavuttiin. Marita ja Hannu kiitettiin hyvin vedetystä vaelluksesta ja valtavasta vaivannäöstä.

Jussi.

sivun alkuun ▲ ___

© Juhani Greinert päivitetty 03/05/2020 19:50:25

© Juhani Greinert päivitetty 03/07/2003 20:29:35

sulje ikkuna